

จินตนา สังข์ขาว 2553: การจัดการทรัพยากรป่าไม้แบบมีส่วนร่วมด้วยแนวคิดธนาคารต้นไม้:
กรณีศึกษาร้านคลองเรือ อำเภอยะไข่ จังหวัดชุมพร ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการ
ทรัพยากร) สาขาวิชาการจัดการทรัพยากร ภาควิชาการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ปัสตี ประสมสินธุ์, Dr.rer.nat. 135 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาโครงสร้างองค์การดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน และ
ผลการดำเนินงานตามแนวคิดธนาคารต้นไม้ ในพื้นที่บ้านคลองเรือ อำเภอยะไข่ จังหวัดชุมพร โดยใช้เทคนิค
การสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ริเริ่มแนวคิดธนาคารต้นไม้ คณะกรรมการธนาคารต้นไม้ของบ้านคลองเรือ และการ
สัมภาษณ์สมาชิกธนาคารต้นไม้ ร่วมกับการสังเกตสภาพแวดล้อมในพื้นที่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิง
พรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า โครงสร้างองค์การดำเนินงานภายใต้แนวคิดธนาคารต้นไม้ในพื้นที่ศึกษา
ประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลักๆ คือ คณะกรรมการธนาคารต้นไม้ และสมาชิกธนาคารต้นไม้ โดยกระบวนการ
ดำเนินงานในพื้นที่ เกิดขึ้นภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการยอมรับ และตัดสินใจให้มีการดำเนินงานตาม
แนวคิดธนาคารต้นไม้ภายในชุมชน คณะกรรมการ และสมาชิกธนาคารต้นไม้ ต่างมีส่วนร่วมในการเพาะกล้าไม้
และนำกล้าไม้ปลูกลงในพื้นที่ทำกิน โดยจำปาทองเป็นชนิดพันธุ์ที่ได้รับความนิยมในการปลูกมากที่สุด
นอกจากนี้ในกิจกรรมการเพาะกล้าไม้ ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และทำให้
ชุมชนมีเงินกองทุนเพื่อใช้สนับสนุนกิจกรรม และจัดสรรสวัสดิการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน

สรุปได้ว่าแนวคิดธนาคารต้นไม้ เป็นอีกกลยุทธ์หนึ่ง ที่จะสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร
ป่าไม้ของชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ป่าของรัฐ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการจัดการทรัพยากรป่าไม้
ของประเทศไทยต่อไป

ลายมือชื่อนิติต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก